

TARİKAT PİRLERİ VE TARİKATLERİ: BEKTÂŞİLİK VEYA BEKTÂŞİYYE (4)

(...dünden devam)

Hacı Bektâş'a nispet edilen aykırı rivâyetlerin sıhhatinden önce, bizim düşünmemiz gereken nokta şudur ki, Hacı Bektâş-ı Velî kitabına bunu alıyor. Hacı Bektâş-ı Velî'nin zihin ve kalp yapısını, dinî mantalitesini ortaya koymak için bu, bizim için önemli bir ipucudur. Yâni, "İçki ona göre haram mı, helâl mi?.. Kırmızı şarap mı içeceğiz, beyaz şarap mı içeceğiz?.. Rakı mı, votka mı?.." meselesine bakalım nasıl yaklaşıyor?.. Onu anlamak bakımından, önemli gördüğüm için buradaki ifadeleri aynen kendi ifadesiyle okuyacağım:

"(Pes imdi azîz-i men) Azîz-i men, azîzim demek... (gey sakınmak gerek kim, kişide yaramaz fiil olmaya; İnsan işe yaramaz, kötü fiilleri olmamasına çok dikkat etmek lâzım!.. (ve dâim tahâret üzere olmak gerek!) Bir insanın devamlı temiz olması gerek!.. (Adam arısuz olduğuna sebep budur ki, onun içinde şeytan fiili ola) Bir insanın temiz olmamasının sebebi, içinde şeytânî huyların, fiillerin olmasıdır. Yâni, bir insanın içinde şeytanın sevdiği, kıskırttığı kötü ahlâk, fiiller, düşünceler varsa; o adam arısuzdur (arsızdır, utanmazdır), temiz değildir. (Eğer inanmaz isen, bir kaba süçi koy) Süçi, içki demek... (ve ağzın berkit) Ağzını sımsıkı kapat! (ve deniz içine ko ve ol kabın dışırasın yul!) O kabın dışını istediğin kadar yıka!.. (tâ haddî on yıla değin) İstersen on yıla kadar yıka dur. (hemen geri bayağı süçidür ve murdardur.) On yılın sonunda da içkidir ve murdardır."

"İçki murdardır." diyor. Bizim için önemli olan, acaba içkiye cevaz veriyor mu?.. "İşkını açmaya mey nûş edeler." deniyor ya; "Ma-hab-betullahı açmak için içki içilir mi, içilmez mi?" meselesinde Hacı Bektâş-ı Velî'nin kanâatini arıyoruz.

"(Ve bir ma'ni dahi budur kim:) Bir misâl daha veriyor: (Bir kuyuya bir damla süçi damsa) Bir kuyunun içine bir damla içki damlasa; (ol kuyunun suyunu bir kezden çıkarsalar, yabana dökseler ve ol su döküldüğü yerde ot bitse ve ol otı koyun yise; pes takvî ehli kavlında ol koyunun eti haramdır. Niçün? Anınçün kim, süçi haramlığı ve murdarlığı şeytan fi'linden olduğu için. Nitekim Hak Taâlâ buyurur kim, kavlühû taâlâ: 'Yâ eyyühellezîne âmenû innemâl-ı amru ve'l-meysiru ve'l-ensâbu ve'l-ezlâmu ricsun min 'ameli's-şeytânî fectenibûhu le'allekum tuflihûn.'):
"Ey inananlar, şarap, kumar, dikili taşlar, şans okları şeytân işi birer pisliktir. Bunlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz."
(Maide: 90)

(devamı yarın..)